ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
Հրատարակատեղի (Սեփականատէր) փոքր ֆեր 38
BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Bboussuod No. 38
CONSTANTINOPLE
10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԳՐԱՏ
10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
Հրատարակատեղի (Սեփականատէր) փոքր ֆեր 38
BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Bboussuod No. 38
CONSTANTINOPLE
10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԳՐԱՏ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

ՅԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԱՋԸՆԹԱՑՔԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԳՈՒՐԻՆ, ԳԱԼԻՔ — ՆԱԻ ՅՈՒՍՈՒՓԻ
Հրատարակատեղի (Սեփականատէր) փոքր ֆեր 38
BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Bboussuod No. 38
CONSTANTINOPLE

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
(Վերջ առած Յունուար 1 1909)
Պոլոր Տարին . . . . . 300 ֆր. 75 ԿՐՇ. Ութ.
Վեց Ամսուայ . . . . . 150 » 40 » »
Երեք Ամսուայ . . . . . 80 » 20 » »
Օտար Երկիր . . . . . 400 » 100 » »
Մէկ Համար . . . . . 10 » 2½ » »
(Ութ էջ Պատկերազարդ Ամսագիր Հայ Գրականութեան Նուիրուած Ամէն Ամսու Վերջը)
Ձեռագրեր չեն վերադարձուիր։ Յայտարարութեանց համար դիմել Հրատարակատեղին։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԻՆ
Տարեկան . . . . . 40 ֆրանք
Վեցամսեայ . . . . . 20 »
Ծանուցումներ . . . . . 50 փարա մէկ տողի համար։
Ընդունելութիւն ամէն օր, բացի Կիրակի օրերէն, ժամը 10 էն մինչեւ 12 կէսօրէ յետոյ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԻՆ
Տարեկան . . . . . 40 ֆրանք
Վեցամսեայ . . . . . 20 »
Ծանուցումներ . . . . . 50 փարա մէկ տողի համար։
Ընդունելութիւն ամէն օր, բացի Կիրակի օրերէն, ժամը 10 էն մինչեւ 12 կէսօրէ յետոյ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

ՅԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԱՋԸՆԹԱՑՔԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԳՈՒՐԻՆ, ԳԱԼԻՔ — ՆԱԻ ՅՈՒՍՈՒՓԻ
Հրատարակատեղի (Սեփականատէր) փոքր ֆեր 38
BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Bboussuod No. 38
CONSTANTINOPLE

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
(Վերջ առած Յունուար 1 1909)
Պոլոր Տարին . . . . . 300 ֆր. 75 ԿՐՇ. Ութ.
Վեց Ամսուայ . . . . . 150 » 40 » »
Երեք Ամսուայ . . . . . 80 » 20 » »
Օտար Երկիր . . . . . 400 » 100 » »
Մէկ Համար . . . . . 10 » 2½ » »
(Ութ էջ Պատկերազարդ Ամսագիր Հայ Գրականութեան Նուիրուած Ամէն Ամսու Վերջը)
Ձեռագրեր չեն վերադարձուիր։ Յայտարարութեանց համար դիմել Հրատարակատեղին։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԻՆ
Տարեկան . . . . . 40 ֆրանք
Վեցամսեայ . . . . . 20 »
Ծանուցումներ . . . . . 50 փարա մէկ տողի համար։
Ընդունելութիւն ամէն օր, բացի Կիրակի օրերէն, ժամը 10 էն մինչեւ 12 կէսօրէ յետոյ։

ԱՄՍԱԹԻՒ ՀԱՏՈՐ
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 16/29 ՅՈՒԼԻՍԻ 1909
ՓԻԹ 1426

հիւրը սիրոյ արտայայտիչ ամէնուն հաճոյ լուծիչն՝ վոխարէն չառ վնաս յորնուածոյ մը։

Կը պնդեմ թէ անգլիական ապրիլն աշխատանքը լաւ կազմակերպուած չէ և ոչ ալ իմաստաւորէն կիրարկուած։

Անգլիական ապրիլն խեղաթիւր, այսօր, անհատական ճիւղի կամ մրցումի խեղաթիւր է, այսինքն թէ, իւրաքանչիւր ոք ապրիլ է իրեն համար։ Իւրաքանչիւր քաղաքացի պարտի կրցածին չափ չառ աշխատիլ, որքան չառ դրամ որ կրնայ չահիլ ընթրիկին համար, և զոյն գործածելով իր հաճոյքներուն կամ զոյն թողուլ իր գործիներուն։

Անոնք ներկայ անձնական խեղաթիւր։ Ինչ ներկայ ապրիլին խեղաթիւր ալ է՝ «Ազգասիրութեան գործարան»ը գտնենք։ Այս կը նշանակէ թէ անգլիական ապրիլը ոչինչ է ապրանք չունէ օտար երկիրներուս վաճառելու համար, և առանց վոխարէնի, ուրեմն զրամ ձեռք բերէ քան ինչ որ պիտի կրնար առնուլ եթէ վոխարէնի գործարաններ հիմնելու ձեռնարկէր զործացնել իր երկրին ապրիւրներն իր իսկ պիտոյքներուն համար։

Իմ խնդիրս է սր իւրաքանչիւր անհատ գիտնայ իր օգուտը իր նմանոներուն հետ ունեցած գործակցութեան (քօ-օփերէյշըն) մէջ։ Իմ խնդիրս է սր ժողովուրդ մը էն օգտակար կերպով գործածէ իր երկիրը՝ ուրիշ ժողովուրդներու երկրին հետ առեւտուր հաստատել փոքրիկէ սկսած։

Նպատակ է սր սահմանք լաւագոյն արդիւնքը ստանալու ազատ աշխատութենէ։

(Շարունակելի) Ճ. ՊԱԼՄՅԵՐՍ

Քաղաքական

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՊԵՐԼԻՆԻ ԴԱՇՆԱԳՐԻՆ 29ՐԴ ՅՕԴՈՒԱԾԻՆ ՉՆՉՈՒՄԸ

Բէօբէր Լօյս կը հերքէ Լանսպուրի հաղորդուած այն լուրը, որուն համաձայն Պալքանեան հարցին առիթով վերջերս մը պիտի գումարուի։ Դարվիլ Պերլինի դաշնագրին 29րդ յօդուածին մասին, Վիւննայի դաշինքին և Չեմբերլէնի կառավարութեան մէկնաբանութեան համար, և առանց վոխարէնի, ուրեմն զրամ ձեռք բերէ քան ինչ որ պիտի կրնար առնուլ եթէ վոխարէնի գործարաններ հիմնելու ձեռնարկէր զործացնել իր երկրին ապրիւրներն իր իսկ պիտոյքներուն համար։

Իմ խնդիրս է սր իւրաքանչիւր անհատ գիտնայ իր օգուտը իր նմանոներուն հետ ունեցած գործակցութեան (քօ-օփերէյշըն) մէջ։ Իմ խնդիրս է սր ժողովուրդ մը էն օգտակար կերպով գործածէ իր երկիրը՝ ուրիշ ժողովուրդներու երկրին հետ առեւտուր հաստատել փոքրիկէ սկսած։

Նպատակ է սր սահմանք լաւագոյն արդիւնքը ստանալու ազատ աշխատութենէ։

(Շարունակելի) Ճ. ՊԱԼՄՅԵՐՍ

Քաղաքական

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՊԵՐԼԻՆԻ ԴԱՇՆԱԳՐԻՆ 29ՐԴ ՅՕԴՈՒԱԾԻՆ ՉՆՉՈՒՄԸ

Բէօբէր Լօյս կը հերքէ Լանսպուրի հաղորդուած այն լուրը, որուն համաձայն Պալքանեան հարցին առիթով վերջերս մը պիտի գումարուի։ Դարվիլ Պերլինի դաշնագրին 29րդ յօդ-ին բարեխառնութեան մասին, Վիւննայի դաշինքին և Չեմբերլէնի կառավարութեան մէջ-ևս ամէն տեսակէտէ անհրաժեշտ համարած է Իտալիոյ, որ Պոլսոյ դեսպանը Բ. Դրան պիտի հաղորդէ զէկուցը այնպիսի ձեւով մը որպէս թէ այդ ժողովներուն խառնուելիութեան համար, երկրորդը՝ հակադրելի քաղաքականութեանը համար։

Լմնը Պահասրը ձիրկ և ուրիշ յատկութիւններ Ռուսական դեսպանատունը ստանձնած են։

Հանգուցեալ Ա.Տ-Էա-Տէվլէ՝ Սէֆոտային քով եկաւ և ինչան հնազանդութեան անոր հանդիսութեան քաղցրութիւնը հաղորդեց։

Նախորդ Շաբը Լոպէլլ-Պաքալի համբոյր Ռուսիա պիտի մեկնի, ուրիկ չմտած Գալուխա պիտի երթայ։

Ռուսիան կառավարութիւնը զգուշութիւն չպիտի կրէ այս նախկին ինքնակալին ներխուժական միջոցներուն ընդդիմանալու համար, որովհետև կը հաստատուի թէ ասկրիան 80,000 բանալի եկամուտ մը ունի։

Կառավարութիւնը որոշած է Ֆրանսայէն վարչագէտներ բերել տալ Պարսկաստանի վերակազմութեանը համար։ Այս որոշումը մեզ լրումին հաստատութեանը արժանացաւ։

Ներքին Լուրեր

ՀԵՂԵՂՆԱԿԱՆ ԴՐՕՇԻ ԿՆՔԻՐ

Ե. ԳԻՒՐԱՆ ՔԱՂՔԸԸԼ

Հետագրական գործակալութիւնները այն լուրը կը հաղորդեն թէ հեղինակին գլխուն դրօշ քաշած է Կարնէի բերդին վրայ Բ. Դուռը քննութիւն բացած և խնդացնել թէ կրնայ իջ Աթէնք ծանուցած են, իրենց հեղինակ դրօշ քաշելը։ Սակայ վրայ օսմ. կառավարութիւնը լաղթական զօրքերը պատասխանեցին թէ նման է որ առիւծ չէ առած դրօշ քաշած լերդը, առիւծ պատրաստ մի մէջ արդի կայսրութիւնը անհետ պիտի պահանջ է Բ. Դուռը իր եւրոպական դեսպանները ալ զեկոյցներ ըրած։

** Այն հետաքրքրութիւն վրայ թէ կրնայ հեղինակները միջազգային դիւանագիտութեան մեհենին վրչ Հանեայի բերդին վրայ հեղինական դրօշակ պարզեր են, Սապահի խմբագիրը տեսակցութիւն մը ունեցեր է Մեծ Եպարքոսին հետ։ Հիմի փաշա յայտներ է թէ այդպիսի պատճառ մը Օսմանեան կառավարութեան իրաւունքներուն չի կրնար վնասել։ Կրնայ խնդիրը Օսմ. կառավարութեան ներքին խնդիրներէն է։ Սրը Իտալիա կրեց իր ճակտին մէջ այս կնիքը բարեբաստիկ յայտարարեց և «բարեբաստիկ իրաւունքներ» բայաստութեան խոստանի վրայ վարանումի տեղի չտալու համար «Վեհապետական իրաւունքներ» բառերուն գործածեց, ինչ որ ուշագրաւ է (*)։ Հեղինակ կառավարութեան մինչև հիմա հետեւած ուղղութիւնը իսկապէս բացորոշ է։ Հեղինակէն դանդաղութիւն մ'չ մէկ պատճառ ունինք։ Հետագրական հաստատութիւնը կը կարծեմ որ եթէ Կրետէի մէջ ապստամբութիւնները պրոչ պարզած են, հեղինակ կառավարութիւնն այս մասին հետաքրքրութիւն չունի։ Զարթ ակնարկութիւնները հիմա մեզի հետ խորհրդակցութեան մէջ են։ Կրետէի վերջին դէպքերուն վրայ Բ. Դուռը քննութիւն բացած է Կրետէի բերդին վրայ Բ. Դուռը քննութիւն բացած և խնդացնել թէ կրնայ իջ Աթէնք ծանուցած են, իրենց հեղինակ դրօշ քաշելը։ Սակայ վրայ օսմ. կառավարութիւնը լաղթական զօրքերը պատասխանեցին թէ լերդ է որ առիւծ չէ առած դրօշ քաշած լերդը, առիւծ պատրաստ մի մէջ արդի կայսրութիւնը անհետ պիտի պահանջ է Բ. Դուռը իր եւրոպական դեսպանները ալ զեկոյցներ ըրած։

** Այն հետաքրքրութիւն վրայ թէ կրնայ հեղինակները միջազգային դիւանագիտութեան մեհենին վրչ Հանեայի բերդին վրայ հեղինական դրօշակ պարզեր են, Սապահի խմբագիրը տեսակցութիւն մը ունեցեր է Մեծ Եպարքոսին հետ։ Հիմի փաշա յայտներ է թէ այդպիսի պատճառ մը Օսմանեան կառավարութեան իրաւունքներուն չի կրնար վնասել։ Կրետէի խնդիրը Օսմ. կառավարութեան ներքին խնդիրներէն է։ Սրը Իտալիա կրեց իր ճակտին մէջ այս կնիքը բարեբաստիկ յայտարարեց և «բարեբաստիկ իրաւունքներ» բայաստութեան խոստանի վրայ վարանումի տեղի չտալու համար «Վեհապետական իրաւունքներ» բառերուն գործածեց, ինչ որ ուշագրաւ է (*)։ Հեղինակ կառավարութեան մինչև հիմա հետեւած ուղղութիւնը իսկապէս բացորոշ է։ Հեղինակէն դանդաղութիւն մ'չ մէկ պատճառ ունինք։ Հետագրական հաստատութիւնը կը կարծեմ որ եթէ Կրետէի մէջ ապստամբութիւնները պրոչ պարզած են, հեղինակ կառավարութիւնն այս մասին հետաքրքրութիւն չունի։ Զարթ ակնարկութիւնները հիմա մեզի հետ խորհրդակցութեան մէջ են։ Կրետէի վերջին դէպքերուն վրայ Բ. Դուռը քննութիւն բացած է Կրետէի բերդին վրայ Բ. Դուռը քննութիւն բացած և խնդացնել թէ կրնայ իջ Աթէնք ծանուցած են, իրենց հեղինակ դրօշ քաշելը։ Սակայ վրայ օսմ. կառավարութիւնը լաղթական զօրքերը պատասխանեցին թէ լերդ է որ առիւծ չէ առած դրօշ քաշած լերդը, առիւծ պատրաստ մի մէջ արդի կայսրութիւնը անհետ պիտի պահանջ է Բ. Դուռը իր եւրոպական դեսպանները ալ զեկոյցներ ըրած։

** Ռիւթէրը կը հետագրէ թէ զօրքերուն մեհենէն կար Հեղինէն դրօշակը պարզուելուս Հանեայի բերդին և Կրետական Մլլիսի զօրանոցին վրայ, միևնոյն դիշեր։

** Կրետական լիհանաքիւնք որոշեցին զէնքի ատկ կոչել 6000 մլլիսները։

Ո՞ՒՐ Է ԿՆՔԸ

Սալման Համա գիտ իր լուրը դարձ չէ յանձնած Պուսաքեան։ Այն ծանօթ 1,080,000 ոսկիի գումարին մէկ մասը Գանդինէզ Սալմանը առանց խոզոցի է պարգա մը, պղտիկ պարտանով որ առագաստ թեղթը կընքած ըլլայ իրեն մէկ յատուկ կնիքը։ Ահա այս կնիքն է որ մէջտեղ կը կայ։ Սալման Համիա ի՛ըսէ թէ այդ կնիքը մնացած է եըլլալ, ծածուկ տեղ մէջ։ Եւած պղտիկ գրը ալ կը կարծէ թէ Ցուսասան բարեկամ պետութիւն մըն է»։

** Ռիւթէրը կը հետագրէ թէ զօրքերուն մեհենէն կար Հեղինէն դրօշակը պարզուելուս Հանեայի բերդին և Կրետական Մլլիսի զօրանոցին վրայ, միևնոյն դիշեր։

** Կրետական լիհանաքիւնք որոշեցին զէնքի ատկ կոչել 6000 մլլիսները։

Ո՞ՒՐ Է ԿՆՔԸ

Սալման Համա գիտ իր լուրը դարձ չէ յանձնած Պուսաքեան։ Այն ծանօթ 1,080,000 ոսկիի գումարին մէկ մասը Գանդինէզ Սալմանը առանց խոզոցի է պարգա մը, պղտիկ պարտանով որ առագաստ թեղթը կընքած ըլլայ իրեն մէկ յատուկ կնիքը։ Ահա այս կնիքն է որ մէջտեղ կը կայ։ Սալման Համիա ի՛ըսէ թէ այդ կնիքը մնացած է եըլլալ, ծածուկ տեղ մէջ։ Եւած պղտիկ գրը ալ կը կարծէ թէ Ցուսասան բարեկամ պետութիւն մըն է»։

ԱԼՊԱՆԱՑԻ ՊԵՏԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ.

—Հռոմէն կը հետագրեն թէ Մեծաւորիդի խօսքին նայելով, Նազարէթի մէջ դպրոցի նոր Ժողով մը գումարած են Ալբանացի պետեր, որոնց մէջ կար նաև Իսմայիլ Քէմալ պէյ։ Ժողովին նպատակն է գործելու ամրապնդման ծրագիր մը կազմել, իբր նախապատրաստիչ նոր հնճոտութիւններու, երբ պէտք պիտի ըլլայ որ Ալբան ապրը կոչուի ընդհանուր մը բանի։ Մեհասճերդի թղթակիցը կ'ըսէ թէ Իսմայիլ Քէմալ պէյ կը կարծէ որ Թուրքիոյ մէջ յեղափոխական նոր շարժում մը անխուսափելի է։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ մէջ դասական նոր կազմակերպութիւններու խնդրով վրայ դիտու համար դասական նախարարութեան մէջ ժամանուս յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

ԱԻԱՋԱՒՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՄԷՋ.— Տիարպեքիրեն կը հետագրեն հետեւեալը.—Նախկին կոմսը Շէմբուքի ազիրքէն 30է աւելի մարդիկ Կազ ազիրքէն խումբ մը մարդոց վրայ յարձակելով 2 հոգի սպաննեցին և 3 ուզտ յափշտակեցին։ Զօրքեր դրկուեցան. ասոնք ընդդիմացան որով պատահարեցաւ, և ասոնցմէ ներէն 3 հոգի վիրաւորուեցան, ուրիկն ալ ետ աւետեցան։

Մարմինէ կը ծանուցանեն թէ Մխսիմիլը Իսմայիլ աւազակին մարդոցմէն 16 հոգի ձերբակալուած են։

ԹՕԹՍՏԻ քանոն առաստաղը քանկելով 10 դառասպատահարներ փախած են ամսոյս 14ին դիշերը։ Կառավարիչը հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է զանոնք ձերբակալելու և տակէ ետք առանկ դէպքերու տեղի չտալու համար։

ՍԿՒՒՏԱՐԻ կառավարիչը կը ծանուցանէ ժողովուրդին որ երբ մեհուկ կալարները և կառապանները անպատճառ ընծայութեան մէջ գանուին կամ ուրիշ պատճառներով ազատուելով ետ կը յայտնուին Գալաթայի Հէլլենական Թաղին մէջ գանուելու պատասխանատու պատասխանել։ Տեղի ունեցած քննութիւններէն հասկցուած է որ յիշեալները Մանոլ և Բանաէլի անուն չարագործներ են։ Նաև կին մէջէն կրա հրացան մը և 70 փամփուշտ գանուած է։ Օսմ. կառավարութիւնն դիմումներու վրայ, հիւպատոսարանը յանձնեց այդ մարդիկը։

ԱՐՄՈՐ ԵՒ ԲԵՐԱԶԱՐԳՈՒԹԻՒՆ.—Պատերազմական Առեւտրի տալ դասուած 75 հոգիէն, հեծելազօրայ Գերլով Հիւսնի փաշա, մրցիկա Սալա փաշա, Արտարքին գործոց նախարարութեան դիւանի պետ Սէֆրի պէյ, պէօրքլի Պոյտասպի հաճի Սալա և Կրթական նախարարութեան քննիչ պաշտօնեաներէն Մէհմէտ Շերիֆ պէյ, ժանդարմական ազգորի և Շամլը Ապասլլան փաշա, Ապաթլ Գաձեր Ահմետի էֆ. հաճի Հագգը, Լօմէր Զիյաետտին, Մէհմէտ և Ցուսուֆ էֆ հոները ցիկանոս բերգարգելութեան դասակարգուած լլալով, ժողտրս ոչ բաշուած սեղերը պետի պրիսէն։

ԲԱՂԱԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ իր առջի օրուան նիստին մէջ որոշեց մերժել քաղաքապետ Հաքիմ պէյի հրաժարականը։

ՄԵԾ ԵՊԱՐՔՈՍ Հիւմմ փաշա առջի օր Պէօյիւքտէրէ Ֆրանսական և ուրիշ ազգային դեղատուներուն փոխադարձ այցելութիւն տուաւ։

ԱՐՄՈՐԵԱՆԵՐՈՒՆ ԽՆԴԻՐՔՆԵՐԸ.— Նախորդ քարտուղար Թանոն էֆ. Բ. Դրան լծորդութիւնը մը տալով իրեն հանգստեան թոշակ և ծննդավայրը վերադառնալու արտօնութիւն արաւիլը կը լծորդէ։ Նախորդ քաղաքապետ Բէչիա էֆէնտի տալ աքսորուած Ալբանացի պետերուն դարձը բնակութիւնը կը լծորդէ։ Նախորդ քաղաքապետ Բէչիա էֆէնտի տալ աքսորուած Ալբանացի պետերուն դարձը բնակութիւնը կը լծորդէ։ Նախորդ քաղաքապետ Բէչիա էֆէնտի տալ աքսորուած Ալբանացի պետերուն դարձը բնակութիւնը կը լծորդէ։ Նախորդ քաղաքապետ Բէչիա էֆէնտի տալ աքսորուած Ալբանացի պետերուն դարձը բնակութիւնը կը լծորդէ։ Նախորդ քաղաքապետ Բէչիա էֆէնտի տալ աքսորուած Ալբանացի պետերուն դարձը բնակութիւնը կը լծորդէ։

** Օսմ. Մէպուսանները Լանսպուրի գալին Մանչեսթերը։

ՍՈՒԼԹԱՆԸ հրամայեց որ Պոլսոյ բոլոր դինուորները խումբ խումբ ազատութեան ըլլուը այցելեն։

ԿՕԼՁ ՓԱՇԱ.— Օսմանիեհեր Լօյս հերքելով փոն Տէր Կօլց վաշոյի պաշտօնին վերադրուած «զբաղաքական հանգամանքը» հետեւեալը կը գրե։ «Այնպանխնդիր հանդիսաւոր զարմանքի ազատութիւն մը պիտի ունենայ երբ տեսնէ այն ճիգերը զորոնք կ'ընտի կարգ մը մարդիկ, Վօն Տէր Կօլց վաշոյի պաշտօնին քաղաքական հանգամանք մը վերագրելու համար։

Բրուտիական բանակին գլխաւոր զօրավարներէն մին, որ այս երկրին վրերութեանը և բանակին համար անկեղծ համակրութիւն մը կը ածէ և որ առանձնական ասրի ատի է բերին ազատ է անոնց համար, ընդունելութիւն եղած հրաւերը, իր փոքրաւորթիւնը Օսմ. բանակին վերակազմութեան գործին խառն դնելու համար։ Ոաքը ցամաքին վրայ գործին պէս, անոր կը կամակերն իր մասին և իր անշահախնդիր և անձնուէր գործունէութիւնը առթակոյտ առակ կը գրաւի, զրածը չգրածը սեռակ մը լսուծնելու կոպիտ հակառակութեան կ'ենթարկուի։ Կամ այն է որ սխալ կը հասկնանք քաղաքականութիւնը և կամ այս ամէնը քաղաքականութեան եւ քաղաքակրթութեան տարրական կանոններուն հակառակ բաներ են։ Շատ ազէկ կը հասկնանք այն բարեկութիւնը զոր այս ընթացքը պատճառած է Թուրք չգնահատներուն, որոնք նախանձոտութիւնն ունեցած են Վօն Տէր Կօլց վաշոյն հոս կանչելուս։ Որովհետև լսուր այս կասկածները նահապետք մըն են Թուրք ղեղարարներուն համար, որոնք բանակին վերաբերութեան գործը յանձնելուն Վօն Տէր Կօլց վաշոյին, զոր իրենց հօրը պէս կը տարգնեն։ Այս զօրավարները ծոյն այն մարդիկն են, որոնք Սպրիլ 24ին, երկիրը փրկեցին ըմբոստացած բանակի մը դէմ և ահագին ազէտներու առաջքը առին։ Այն առեն, անոնք հերոսներ էին, ազնամա և խոհական մարդիկ էին, այսօր սահման, վիրաւորիչ կասկածներու առարկայ են, որովհետև, հայրենասիրական անձնուիրութիւնէ մը մղուած, կը խորհրդին իրենց վարպետին ոչնչէ և սնոր կը յանձնեն Թուրքիոյ պետութեան կազմակերպութիւնն գլուխ հանելու գործը։ Կը հասկնանք որ Մահմուտ Շեվկէթ փաշա, Մահմուտ Մուխթար փաշա, Սալիհ և Իզզէթ փաշա, և Օսմանեան բանակին ուրիշ սկանատես անձեր, որհամարհական լռութիւն մը ցոյց կուտան այս կասկածներուն հանդէպ։ Բայց չենք անսնար որ Թուրք մամուլը ի՛նչ պատճառ ունի միամամ ընդ միշտ ցոյց չի ուզու համար այս քննադատներուն թէ՝ Վօն Տէր Կօլց վաշոյ Օսմանեան հերոսներուն ուսադիր է և չի նըքաւորութեան համար այդ պարտականը, որպէս զի իրենց իմաստակութիւնը չը սպառածէն այնպիսի անձերու վրայ, որոնք իրենց ապրէն չեն։— Փոսխփօնիսկից Պիւռօ վիրկիւս սա լուրը նը-

ՏԻՆԱՄԻԹՈՎ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ.—Գաղաղայի Գրամատանէն սուտ տեղեկութիւնէն իմացուելով որ քանի մը Յունիք թնտնուսը դիւթելով ձուկի պատրաստելու կ'ընեն՝ Հանր. Պատասխ պաշտօնեաներէն Մաւսթաֆա էֆ ի պաշտօն կը յանձնուի զանոնք հետապնդելու։ Ձկնկալը երկու ասկիանիներու ընկերացութեամբ, դէպ ձկնորսներուն հասլու թէ վեց մեթր չափ մօտեցած, այս վերջինները կը սկսին ամէնամիջոցներով սպառնալիք ընել և այսպէսով կը յաջողին Գալաթայի Հէլլենական հիւպատոսարանը տալ։ Ձկնորսները հիւպատոսարանէն ձերբակալուած են։ Տեղի ունեցած քննութիւններէն հասկցուած է որ յիշեալները Մանոլ և Բանաէլի անուն չարագործներ են։ Նաև կին մէջէն կրա հրացան մը և 70 փամփուշտ գանուած է։ Օսմ. կառավարութիւնն դիմումներու վրայ, հիւպատոսարանը յանձնեց այդ մարդիկը։

ԱՐՄՈՐ ԵՒ ԲԵՐԱԶԱՐԳՈՒԹԻՒՆ.—Գաղաղայի Գրամատանէն սուտ տեղեկութիւնէն իմացուելով որ քանի մը Յունիք թնտնուսը դիւթելով ձուկի պատրաստելու կ'ընեն՝ Հանր. Պատասխ պաշտօնեաներէն Մաւսթաֆա էֆ ի պաշտօն կը յանձնուի զանոնք հետապնդելու։ Ձկնկալը երկու ասկիանիներու ընկերացութեամբ, դէպ ձկնորսներուն հասլու թէ վեց մեթր չափ մօտեցած, այս վերջինները կը սկսին ամէնամիջոցներով սպառնալիք ընել և այսպէսով կը յաջողին Գալաթայի Հէլլենական հիւպատոսարանը տալ։ Ձկնորսները հիւպատոսարանէն ձերբակալուած են։ Տեղի ունեցած քննութիւններէն հասկցուած է որ յիշեալները Մանոլ և Բանաէլի անուն չարագործներ են։ Նաև կին մէջէն կրա հրացան մը և 70 փամփուշտ գանուած է։ Օսմ. կառավարութիւնն դիմումներու վրայ, հիւպատոսարանը յանձնեց այդ մարդիկը։

ՊԱՊՓ ՄԵԾՆ Գրիգոր պատասխանատուն ասպետութեան կոչը նուիրած էր Հայ-Տամէսկան երեւելիներէն Գասպար էֆ. Խաչատուրեանի։ Գասպ. խումբ մը պատուիրակներ։ Գասպ. խումբ մը պատուիրակներ ունեցաւ։ Գասպ. խումբ մը պատուիրակներ ունեցաւ։ Գասպ. խումբ մը պատուիրակներ ունեցաւ։

ՍՍ.ՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՏՅԱՅ.—Յիսուն հազար հատ Սահմանադրութեան մեհեայ խոհերու համար, 333 քիլոգրամ զուտ արծաթի յանձնարարուած է եղեալ։

ԻՍԿԱՆՏԻՐՈՒՆԻՆ Կառավարութեան նեղութիւնը դէպ վոխյոյով մաքսանենգներու ձեռքէն 35 հատ կրա հրացան գրաւուած է։ Ուրիշներուն օրինակ ըլլալու համար յիշեալները Սիթոքքայի Պատերազմ։ Սահմանին առջև գրկելով գասակ որոշուած է։

ԹԵՒԹԵՒ ՆԱՒԱՀՈՒՄԻ ՄԸ պիտի կազմուի Պարտքի ծալվերկրքին պահպանութեան համար։

ԱՐՏԱՓԻՆ ԳՈՐԾՈՒՈՑ նախորդ Բրիֆոի փաշա հրաժարեցաւ։ Եպերքոսը առջի օր անոր տունը երթալով համակից ար ետ առնել հրաժարականը, բայց դէտ յայտնի չէ արդիւնքը։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ ԵՒ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Պարսկական դեսպան Մխրտ Բէյա Տահիչ խան, առաջին թարգման Յուշխանէա խանի ընկերակցութեամբ նախընթաց օր այցելութիւն առաւ Ռուսական նոր դեսպան Զարլիգօվի։ Այս այցելութեան միջոցին, Մ. Զարլիգօվ ապահովութիւններ առաւ Պարսկական դեսպանին՝ Ռուսական բոլոր դիւանագիտական մասին։ այս յայտարարութեանց համեմատ, զրուած, ի՛ըսէ Օսմանեհեր Լօյս ստոյգ ապրիւրէ առացած ենք, Ռուսական կառավարութիւնը հոգացին իւրաքանչիւր ոչ մէկ ծագրիւ մնացած է եբլլալ, լայց վախնալով որ Պարսկաստան հաստատուած օտար հպատակները կը ջարդուին, Ռուսիա պարտաւորուեցաւ զօրք զրկել։ Այս զօրքերը, ասկայն, ետ պիտի կանչուին ամրկցաբեր, երբ որ խաղաղութիւնը և անվրդովութիւնը վերահաստատուին Պարսկաստանի մէջ։ Մ. Զարլիգօվ աւելցուցած է թէ՝ Ռուսական կառավարութիւնը միշտ Բրիտանական կառավարութեան հետ համաձայնութեամբ գործած է Պարսկական խնդրին մէջ։

** Գերմանի խերիթը ի՛ըսէ թէ Օսմանեան կառավարութիւնը նոր հիւպատոսարաններ պիտի բանայ Ուրմիոյ և Շահ-Ուսմիւլլահի մէջ, Թրքերպատկան սահմանագրութեան վրայ։ Սահիպ պաշա, Դավիթ էֆ ընդհանուր հիւպատոսը և Յոյ-Սալմասի հիւպատոսը փոխուած են։ Իրենց յաջորդող հիւպատոսները հրահանգ տուած են, ապրպային ու և Թրքերպատկան միջազգի մը ամրջը տեսնելու։

** Պոլսոյ Պարսկի գեսպան Իչխան Մխրտ Բէյա խան՝ իր պաշտօնին մէջ վերահաստատուեցաւ Պարսկի նոր կառավարութեան կողմէ։

ՍՍ.ՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՏՅԱՅ.—Յիսուն հազար հատ Սահմանադրութեան մեհեայ խոհերու համար, 333 քիլոգրամ զուտ արծաթի յանձնարարուած է եղեալ։

ԻՍԿԱՆՏԻՐՈՒՆԻՆ Կառավարութեան նեղութիւնը դէպ վոխյոյով մաքսանենգներու ձեռքէն 35 հատ կրա հրացան գրաւուած է։ Ուրիշներուն օրինակ ըլլալու համար յիշեալները Սիթոքքայի Պատերազմ։ Սահմանին առջև գրկելով գասակ որոշուած է։

ԹԵՒԹԵՒ ՆԱՒԱՀՈՒՄԻ ՄԸ պիտի կազմուի Պարտքի ծալվերկրքին պահպանութեան համար։

ԱՐՏԱՓԻՆ ԳՈՐԾՈՒՈՑ նախորդ Բրիֆոի փաշա հրաժարեցաւ։ Եպերքոսը առջի օր անոր տունը երթալով համակից ար ետ առնել հրաժարականը, բայց դէտ յայտնի չէ արդիւնքը։

ՊԱՊՓ ՄԵԾՆ Գրիգոր պատասխանատուն ասպետութեան կոչը նուիրած էր Հայ-Տամէսկան երեւելիներէն Գասպար էֆ. Խաչատուրեանի։ Գասպ. խումբ մը պատուիրակներ ունեցաւ։ Գասպ. խումբ մը պատուիրակներ ունեցաւ։ Գասպ. խումբ մը պատուիրակներ ունեցաւ։

ՀԱՄԱՎԱՆՑ ցեղին ատրպատկերը հետաքրքրելուս և պատժելուս համար ատանեհենք հարց ուղղած էր։ Այդ գործարը զրկելուս համար Բ. Դրան նեղն զրած է— եւրոպական նախարարութեան։ Այս ատաղձները զսպելուս համար թխա հրամաններ արուած են։ Ներկայիս ամէն տեղ, անոնք հերոսներ են, ազնամա և խոհական մարդիկ էին, այսօր սահման, վիրաւորիչ կասկածներու առարկայ են, որովհետև, հայրենասիրական անձնուիրութիւնէ մը մղուած, կը խորհրդին իրենց վարպետին ոչնչէ և սնոր կը յանձնեն Թուրքիոյ պետութեան կազմակերպութիւնն գլուխ հանելու գործը։ Կը հասկնանք որ Մահմուտ Շեվկէթ փաշա, Մահմուտ Մուխթար փաշա, Սալիհ և Իզզէթ փաշա, և Օսմանեան բանակին ուրիշ սկանատես անձեր, որհամարհական լռութիւն մը ցոյց կուտան այս կասկածներուն հանդէպ։ Բայց չենք անսնար որ Թուրք մամուլը ի՛նչ պատճառ ունի միամամ ընդ միշտ ցոյց չի ուզու համար այս քննադատներուն թէ՝ Վօն Տէր Կօլց վաշոյ Օսմանեան հերոսներուն ուսադիր է և չի նըքաւորութեան համար այդ պարտականը, որպէս զի իրենց իմաստակութիւնը չը սպառածէն այնպիսի անձերու վրայ, որոնք իրենց ապրէն չեն։— Փոսխփօնիսկից Պիւռօ վիրկիւս սա լուրը նը-

(*) ԾԱՆՕԹ. «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»ի Հիւրի վաշոյի այս յայտարարութիւնը չնախնեան մը արտիւնք բլլալու է, սրտնհետև Կրեյ «Վիհապետական» բառը չէ գործածած, այլ «բարեբաստիկ իրաւունքներ», ինչպէս հրատարակուած է նոյն ճառին բնագրին մէջ։

Կզգայնի՞ կամ ոչ

Ս. ՀԱՅՐԱԲԵԴՅԱՆ-ԱՓՈՓԵԱՆ

Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱՐԴԱՐ ՄԱՐԴՈՒ

Ծանր 29-ին Մոսկվայ Ս. Հայրապետական Աթոռոյ Տեղապահ Գերաշնորհ Տ. Գերասիմ Արքեպս. Հովհաննիսեան ընդունեց Ռուսաստանի Ներքին Գործոց Նախարարութեան հետեւեալ հեռագիրը.

«Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը ստացած է Ձեր հեռագիրը, որով կը խնդրէք ազատել Ռուսաստանի հայ հպատակները զինուորական ծառայութենէ։ Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը կը հաղորդէ Ձեզ, որ հայ հպատակները, որոնք ունին զինուորական տարիք, պարտաւոր են կատարել զինուորական ծառայութիւն ընդհանուր հիմունքներով։ Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը չունի իրաւունք զանոնք ազատելու զինուորական ծառայութենէ։ Ներքին Գործոց Նախարար՝ Ա. Խվոստով»։

Ս. Հայրապետական Աթոռոյ Տեղապահը հեռագրով պատասխանեց, որ հայ հպատակները, որոնք ունին զինուորական տարիք, պարտաւոր են կատարել զինուորական ծառայութիւն ընդհանուր հիմունքներով։

Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը հեռագրով պատասխանեց, որ հայ հպատակները, որոնք ունին զինուորական տարիք, պարտաւոր են կատարել զինուորական ծառայութիւն ընդհանուր հիմունքներով

ՂՈՎԿԱՍՈՒՆ

Ա. ՈՂՈՒԼԱՅԻ ԳԻՐՔԸ ԵՎ ՆՐԱ ՏԵՂԸ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

Ղազարոս Աղայան

Ղ. Աղայանի ծննդյան 50-ամյակի առթիվ

Ղազարոս Աղայանի ծնունդից լրանում է կես դար։ Ղ. Աղայանը մեր գրականության այն հազվագյուտ դեմքերից է, որ ամբողջ կյանքը նվիրել է ժողովրդին, նրա լուսավորության գործին։ Նա ոչ միայն գրել է ժողովրդի համար, այլև ինքն է ապրել ժողովրդի հոգսերով, նրա ցավերով ու նրա ուրախություններով։ Ղ. Աղայանի գրական ժառանգությունը մեծ է ու բազմազան։ Նա գրել է պատմվածքներ, վեպեր, հոդվածներ, թատերգություններ, ուսումնական ձեռնարկներ, ինչպես նաև մանկական գրքեր։ Ղ. Աղայանի գրական ժառանգության մեջ առանձնահատուկ տեղ են գրավում նրա մանկական գրքերը։ Ղ. Աղայանը մանկական գրքերի մեջ ներմուծեց նոր ոգի, նոր բովանդակություն։ Նրա մանկական գրքերը ոչ միայն դաստիարակում են երեխաներին, այլև սովորեցնում են նրանց կարդալ, գրել, հետաքրքրվել գրքով։ Ղ. Աղայանի մանկական գրքերը մեծ դեր խաղացին հայ մանկական գրականության զարգացման գործում։ Նրա գրքերը սիրով կարդացել են ու կարդում են հազարավոր երեխաներ։

Ղ. Աղայանի գրքերը հրատարակվել են ոչ միայն Հայաստանում, այլև Ռուսաստանում, Վրաստանում, Ադրբեջանում, Ուկրաինայում, Լատվիայում, Լիտվայում, Էստոնիայում, Ղրղզստանում, Թուրքմենստանում, Ուզբեկստանում, Տաջիկստանում, Ղազախստանում, Մոլդավիայում, Բելոռուսիայում, Կարելո-Ֆինլանդիայում, Չուվաշիայում, Մորդվինիայում, Կալմիկիայում, Ուդմուրտիայում, Կրիմում, Ղրիմում, Ղրիմում, Ղ